

1999–2016 günümüze Bursa Şehir Sağlık Profilleri

Nalan FİDAN, Yüksek Şehir Plancısı

Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma Kontrol Dairesi Başkanı

Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü

Sunum Planı

1. Neden profil hazırladınız?
2. Hazırlayan ekipte kimler vardı?
3. Profili ne kadar sürede hazırlandınız?
4. Verileri nereden sağlandınız?
5. Kimlerle işbirliği yaptınız?
6. Profilinizi ne zaman güncellediniz?
7. Profil hazırlayacaklara önerileriniz nelerdir?

NEDEN BURSA ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ?

Neden Bursa Şehir Sağlık Profili?

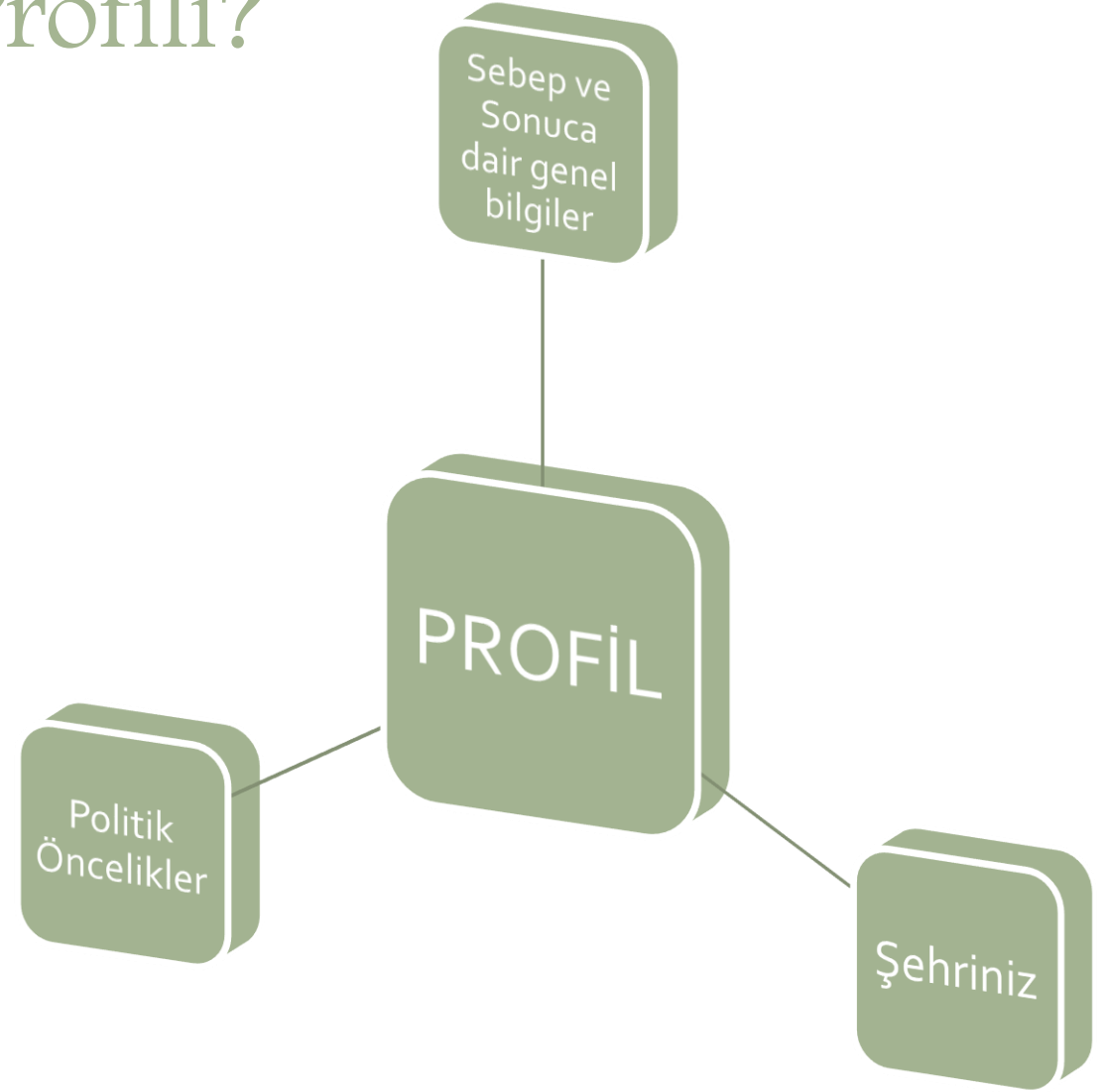
- Bursa, DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı'nın III. Faz'ına (1998-2003) Türkiye'den 2000 yılında ilk üye şehir olmuş ve aynı şekilde Şehir Sağlık Profili'nin ülkemizde ilk kez hazırlanarak zorlu bir görevi üstlenmiştir.
- Şehir Sağlık Profili bir yandan Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı'nın üyelik şartlarından birisi olduğundan fakat diğer yandan da Bursa'da yaşayanların sağlığı ile ilgili olarak doğru, güncel ve tarafsız bilgiler sunma ve Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne bir yol haritası oluşturma potansiyeli vadettiğinden gerekli görülmüştür.
- İlk Şehir Sağlık Profili'ne yönelik çalışmalar 1999 senesinde yürütülmüş ve 2. Şehir Sağlık Profili de 2005 senesinde yayınlanmıştır.
- 2005 profilinin ardından 2009, 2011 ve 2014 senelerinde şehir sağlık profilleri güncellenmiş veya farklı kapsamlarla yeniden hazırlanmıştır.
- Bursa Büyükşehir Belediyesi 3. Faz'da başlayan üyeliğinden bu yana 4 profil hazırladı.
- Profiller dışında ayrıca Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin şehir sağlığını geliştirmek için belirlediği hedefleri ortaya koyan bir Şehir Sağlık Gelişim Planı ve ayrıca Şehir Sağlık Göstergeleri de hazırlanmıştır.

Neden Bursa Şehir Sağlık Profili?

- Sağlıklı Şehirler projesi için DSÖ tarafından hazırlanmakta olan «How to develop and sustain Healthy Cities: A Guide in 20 Steps» (*Sağlıklı Şehir Nasıl Oluşturulur ve Sürdürülür: 20 Aşamalık bir Kılavuz*) adlı yayında da Şehir Sağlık Profilleri için şu ifade edilmektedir:

«Uygun stratejiler, politika ve programlar geliştirebilmek için şehrinizi iyi derecede bilmek ve nasıl işlediğini anlamak hayati öneme sahiptir. Uygulamalara bir temel oluşturabilecek ve ileride de gelişmeleri izlemek için kullanılabilecek bir şehir profili oluşturmak için üç bileşen mevcuttur»

Sebepler ve sonuçlara dair genel bilgiler + Şehriniz + Politik Öncelikler = PROFİL.

Profillerde yer alan ANA BAŞLIKLAR

- **İL HAKKINDA GENEL BİLGİLER:** İdari Yapı, Coğrafi Konum, Tarih, İklim, Ekonomik Faaliyetler, Uluslararası İlişkiler...
- **SAĞLIK BİLGİLERİ:** Sağlık Hizmetleri, Doğum, Ölüm vd. veriler
- **NÜFUS YAPISI VE DEMOGRAFİK EĞİLİMLER:** Nüfus yapısı, göç, nüfus artışı, nüfus yoğunluğu...
- **KONUT VE BARINMA KOŞULLARI:** hane halkı tipleri, konut koşulları, memnuniyet, riskler...
- **KENTSEL EKONOMİNİN SAĞLIĞI:** ekonomik yapı, sektörler, kapasite, istihdam...
- **SOSYAL HİZMETLER VE DONATILAR:** sosyal donatılar, eğitim, kültür ve spor, güvenlik ve suç...
- **ULAŞIM:** Ulaşım profili, toplu ulaşım, yaya ulaşımı, bisikletli ulaşım, ulaşım güvenliği, trafik kazaları...
- **ÇEVRE VE EKOSİSTEMLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ, DOĞAL VE YAPAY AFETLERE KARŞI DAYANIM:** su varlıkları, içme kullanma suyu, çevre kirliliği, enerji kaynakları
- **YÖNETİŞİM VE KATILIM**

Şehir Sağlık Profili Yeterli mi?

Şehir Sağlık Profilleri gelişmek için yeterli birer araç değildir çünkü bize nerede olduğumuzu gösterir.

Şehir Sağlık Gelişim Planları ise nereye varmak istediğimizi ortaya koymamıza yardımcı olur ve oraya nasıl ulaşacağımız konusunda bize yol gösterir.

Sağlığın geliştirilmesi için birer stratejik plan niteliğinde olan Şehir Sağlık Gelişim Planları hedefler oluşturmanıza ve izlemenize yardımcı olur.

2005
Şehir
Sağlık
Profili

Şehir
Sağlık
Gelişim
Planı

2007
Şehir
Sağlık
Profili

Şehir Sağlık Gelişim Planları;
Profiller ile ilişkilendirilmeli;
Profilin kapsadığı tüm sektörlerden
paydaşların görüşlerini içermeli;
Politikacıları dahil etmeli ve
desteğini almalı;
Uygulanabilir ve ölçülebilir
hedefler ortaya koymalıdır.

Söz konusu hedeflere ulaşıp
ulaşılmadığı güncellenecek Şehir
Sağlık Profili ile tespit
edilebilmelidir.

Şehir Sağlık Göstergeleri

- Sağlıklı Şehirler Projesi 1. Fazında şehir sağlığını tanımlayabilecek anlamlı bilgilerin toplanmasına yardımcı olmak amacıyla 53 gösterge belirlenmiştir.
- Bu göstergeler 1990 yılında projedeki şehirler tarafından kabul edilmiştir.
- 1992-1994 yılları arasında 47 şehirden 53 göstergeyle ilgili bilgiler toplanmıştır ve farklı disiplinlerden eksper bir grup tarafından farklı şehirler tarafından bilginin sağlanabilirliği, güvenilirliği ve geçerliliği açısından değerlendirilmiş ve 32 göstergeden oluşan ikinci bir göstergeler serisini oluşturulmuştur.
- Şehir Sağlık Göstergeleri, şehirlerin sağlığına kapsamlı ve nesnel bir bakış sunmaktadır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi hazırladığı ilk profile 29 şehir sağlık göstergesi kullanmış ve her bir gösterge için ilgili kurumdan veriler toplayarak analiz etmiştir. Kullanılan göstergeler şunlardır:

Ölüm Tüm Sebepler	Hava Kirliliği	Yaşama Alanı
Ölüm Sebebi	Su Kalitesi	Düşük Standartlı Konut Koşullarında Yaşayan Nüfus Yüzdesi
Düşük Doğum Ağırlığı	Su Kirleticilerinin Toplam Atık Sudan Arındırılması Yüzdesi	İşsizlik Hızı
Şehrin Sağlık Eğitim Programı	Evsel Atık Toplama Kalitesi	Okul Öncesi Çocuklar İçin Kreş/Anaokulu Yüzdesi
Tam Aşılı Çocukların Oranı	Evsel Atık Arıtım Kalite İndeksi	20'den küçük; 20-34; 35+ Yaşlarındaki Annelerin Canlı Doğum Yüzdesi
Temel Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Pratisyen Hekim Başına Düşen Kişi Sayısı	Şehirde Bulunan Yeşil Alanların Rölatif Düzeyi	Toplam Canlı Doğum Sayısına Göre Düşük Hızı
Hemşire Başına Düşen Nüfus	Yeşil Alanlara Halkın Ulaşımı	Özürlülerden Çalışanların Sayısı
Sağlık Sigortası Kapsamındaki Nüfus Oranı	Spor ve Boş Zamanları Değerlendirme	
Yabancı Dilde Temel Sağlık Hizmeti Veren Kurumlar	Yaya Yolları	
Her Yıl Şehir Konseyi Tarafından Ele Alınan Sağlıkla İlgili Soruların Sayısı	Bisiklet Yolları	
	Toplu Taşıma	
	Toplu Taşıma Ağının Kapsamı	

Şehir Sağlık Profili Göstergelerinden Örnekler:

D5 Okul Öncesi Çocuklar İçin Kreş/Anaokulu Yüzdesi

GÖSTERGENİN ADI	Okul Öncesi Çocuklar İçin Kreş/Anaokulu Yüzdesi
TANIM	Okul öncesi çocuklar için uygun kreş/anaokulu sayısı
HESAPLAMA YÖNTEMİ	$\frac{\text{Okul öncesi çocuklar için uygun çocuk bakım yerlerinin sayısı} \times 100}{\text{Okul öncesi çocukların sayısı}}$
ÖLÇÜ BİRİMİ	Yüzde
VERİ DEĞERİ VE TANIM	0,10
VERİ KAYNAĞI	İl Milli Eğitim Müdürlüğü-Araştırma Planlama İstatistik
VERİ TOPLAYAN KURUM	Bursa Büyükşehir Belediyesi Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörlüğü
VERİ TOPLAMA TARİHİ	2003
İLGİLİ NÜFUS	BURSA İLİ
AÇIKLAMALAR	Bursa İli Genelinde özel ve devlet anasınıfı sayısı 38'dir. 10.565 çocuk anasınıfına devam etmektedir.

A3 Düşük Doğum Ağırlığı

GÖSTERGENİN ADI	Düşük Doğum Ağırlığı
TANIM	Doğum Ağırlığı 2,5 kg' dan düşük veya 2,5 kg olanların oranı
HESAPLAMA YÖNTEMİ	$\frac{2,5 \text{ kg yada daha az kiloda doğan çocuk sayısı} \times 100.000}{\text{Canlı Doğum Sayısı}}$
ÖLÇÜ BİRİMİ	100.000'de hız
VERİ DEĞERİ VE TANIM	Canlı doğum sayısı: 24.258 Düşük doğum ağırlığı: 161 Düşük doğum ağırlığı hızı:663
VERİ TOPLAMA ARALIĞI	Günlük
VERİ KAYNAĞI	İl Sağlık Müdürlüğü
VERİ TOPLAYAN KURUM	Bursa Büyükşehir Belediyesi Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörlüğü
VERİ TOPLAMA TARİHİ	2003
İLGİLİ NÜFUS	BURSA İLİ

D5 Okul Öncesi Çocuklar İçin Kreş/Anaokulu Yüzdesi

GÖSTERGENİN ADI	Okul Öncesi Çocuklar İçin Kreş/Anaokulu Yüzdesi
TANIM	Okul öncesi çocuklar için uygun kreş/anaokulu sayısı
HESAPLAMA YÖNTEMİ	$\frac{\text{Okul öncesi çocuklar için uygun çocuk bakım yerlerinin sayısı} \times 100}{\text{Okul öncesi çocukların sayısı}}$
ÖLÇÜ BİRİMİ	Yüzde
VERİ DEĞERİ VE TANIM	0,10
VERİ KAYNAĞI	İl Milli Eğitim Müdürlüğü-Araştırma Planlama İstatistik
VERİ TOPLAYAN KURUM	Bursa Büyükşehir Belediyesi Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörlüğü
VERİ TOPLAMA TARİHİ	2003
İLGİLİ NÜFUS	BURSA İLİ
AÇIKLAMALAR	Bursa İli Geneline özel ve devlet anasınıfı sayısı 38'dir. 10.565 çocuk anasınıfına devam etmektedir.

HAZIRLAYAN EKİPTE KİMLER
VARDI?

Hazırlayan ekipte kimler vardı?

- Bursa Büyükşehir Belediyesi Sağlıklı Şehirler Proje Ofisi profillerini geniş bir katılım ve ortaklıklarla hazırlamış ve çekirdek ekibi içerisinde aşağıdaki görev ve uzmanlıklara sahip kişileri dahil etmiştir:
 - Sağlıklı Şehirler Projesi Koordinatörü
 - Şehir Plancıları
 - Halk Sağlığı Uzmanları
 - Harita Mühendisleri
 - Çevre Mühendisleri
 - Mütercim Tercüman
 - Grafikerler

Profil ne
kadar sürede
hazırlanıyor
?

Profili ne kadar sürede hazırlanıyor?

Bursa ilini kapsayan profillerin hazırlanması 6 ay ile 12 ay arasında tamamlanabilmektedir.

Bu sürenin ilk 6 ayı aşağıdaki çalışmaları içermektedir:

Proje ekibinin oluşturulması:

Halk Sağlığı Uzmanları, Şehir Plancıları, Harita Mühendisleri, Çevre Mühendisleri, Metin Yazarları, Grafikerler, Tercümanlar

Toplanacak verilerin belirlenmesi

Önceki profillerde istenen veriler...

Yeni sınırlar?

Yeni sorumluluklar?

Gelişmeler?...

Verilerin talep edileceği kurumlar ile görüşmeler ve protokollerin yapılması

Yüz yüze görüşmelerle işlemlerin hızlandırılması, verilerin mevcut olup olmayacağı konusunda ön bilgilerin alınması...

Veri toplama (resmi yazışmalar, arşivleme, verilerin dijital ortama aktarılması...)

Profili ne kadar sürede hazırlanıyor?

Bursa ilini kapsayan profillerin hazırlanması 6 ay ile 12 ay arasında tamamlanmaktadır.

Bu sürenin ikinci 6 ayı ise aşağıdaki çalışmaları içermektedir:

Verilerin analizi

Veri kalitesi

Verilerin farklı kaynaklardaki verilerle tutarlı olup olmadığı

Yeterlilik

...

Verilerin yorumlanması

Önceki profillere göre iyileşmeler, kötüleşmeler...

Mevcut durumda çeşitli standartlara uygun olup olmadığı

Radikal değişimlerin yorumlanması

...

Metinlerin yazılması ve grafik tasarım

SAĞLIK PROFİLİ ÇALIŞMA PLANI		
YAPILACAKLAR	AÇIKLAMA	TERMİN
Yönlendirme Kurulu oluşturulması	Çalışmada yer alacak kurulun belirlenmesi amacıyla için 54 kuruma yazı yazıldı (09.12.13 tarih ve 188989 sayılı yazı)	9 Aralık 2013
Verilerin toplanması	İnternet ve Kurumlara ait raporlardan (TUİK, ilgili Bakanlıklar....) verilerin toplanması	9 Ocak 2014
Eksik veriler için yazışmaların yürütülmesi	İnternet, raporlar vb. kaynaklardan elde edilemeyen verilerin ilgili kurumlardan ve birimlerimizden talep edilmesi	30 Ocak 2014
Mevcut tüm verilerin rapor haline getirilmesi	Elde edilen verilerin bir word belgesinde yorumlanmaya müsait bir şekilde toplanması	7 Şubat 2014
Yönlendirme Kurulu toplantısının gerçekleştirilmesi	Gerekli hazırlıkların başlatılması, sunu hazırlanması ve davet yazılarının yazılması	20 Şubat 2014
Verilerin yorumlanmasına ilişkin hizmet alımı	Profile ilişkin verilerin yorumlanmasına yönelik hizmet alımının yapılması	21 Şubat 2014
Tasarım ve baskı işi hizmet alımı	Yorumlanan verilerin tasarım ve baskısı	Mayıs sonu
Sağlık Profiline dağıtımı	İlgili tüm kurum ve kuruluşlara, üniversitelere dağıtımın yapılması	Haziran sonu

A close-up, slightly blurred photograph of a hand holding a pen, poised to write on a document. The document has some faint, illegible text. The entire image is overlaid with a semi-transparent green filter. The text 'VERI TOPLAMA?' is centered in a white, serif font, with a thin white horizontal line underneath it.

VERI TOPLAMA?

Veri toplama?

- Profilin ilk hazırlandığı 1999 ve 2003-2004 senesi veri toplama açısından zorlu geçmiştir.
 - Farklı kurumların verileri arasındaki tutarsızlıklar
 - Veri toplamanın uzun vakit alması (izinler, dijital olmayan veriler, standartların bulunmaması...)
 - Birçok farklı kurumun katkısının elde edilmesi gerekmiştir.
- İnternetin yaygınlaşması ve kurumların dijital çağın sunduğu olanaklardan yararlanmasıyla birlikte veri toplama kolaylaşmıştır.
- 2016 itibariyle verilerin elde edilmesi ve derlenmesi 2004 ile kıyaslandığında son derece kolaydır:
 - TÜİK'in bültenleri ve il bazındaki araştırmaları
 - Yerel kurumlardan elde edilebilen dijital veriler
 - Bursa Büyükşehir Belediyesinin ilgili birimlerinin veritabanları

Veri toplama kolaylaşmış olsa bile yazışmalar, araştırmalar veya çevrimiçi veri tabanlarından yararlanılarak birçok farklı kurumdan bilgi almak gerekmektedir. Örneğin son iki Bursa Profiline aşağıdaki kurumlardan veri elde edilmiştir:

- TÜİK
- Bursa İl Sağlık Müdürlüğü
- Bursa İl Çevre Müdürlüğü
- Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi
- Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
- Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
- Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Bursa İl Emniyet Müdürlüğü Verileri
- Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- Sağlık Bakanlığı
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- Bursa Tabip Odası
- Adalet Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü
- Bursa İl Dernekler Müdürlüğü
- Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü
- Bursa Kent Konseyi
- Bursa Bilecik Eskişehir Kalkınma Ajansı
- Bursa Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı
- Bursa Büyükşehir Belediyesi, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
- Bursa Büyükşehir Belediyesi, İtfaiye Dairesi Başkanlığı
- Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı

WHO-BURSA SAĞLIKLI KENTLER PROJESİ IV.FAZ
DÖNEMİ
SAĞLIK PROFİLİ İÇİN GEREKSİNİM DUYULAN VERİLER (2003 yılı;
yoksa ulaşılabilen en son yıl)

Veri	Veri kaynağı	Sorumlu kurum
KENT SAĞLIK PROFİLİ		
Demografi		
Nüfusun yaşa ve cinsiyete göre dağılımı (Bursa merkez)	DİE	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
0		
1-4		
5-9		
...		
85+		
Proje kapsamındaki Nüfusun yaşa ve cinsiyete göre dağılımı	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
0		
1-4		
5-9		
...		
85+		
Proje kapsamındaki Nüfusun nüfus piramidi		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Nüfus projeksiyonları 2000- 2050	DİE	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Nüfus gruplarının etnik kökeni	DİE	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Kaba doğum hızı	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kaba doğum hızı	DİE	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Doğumların gerçekleştiği yere göre dağılımı	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Genel doğurganlık hızı	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Genel doğurganlık hızı	DİE	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Ölümler		
Yaşa ve cinsiyete göre ölüm sayıları	BBB	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Yaşa ve cinsiyete göre ölüm sayıları	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
İlk 10 ölüm nedenine göre ölüm sayılarının dağılımı (ICD-9)	BBB	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
İlk 10 ölüm nedenine göre ölüm sayılarının dağılımı (ICD-9)	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Ölüm sayıları (Yaş, cinsiyet, ölüm nedeni)	İlçe nüfus müdürlükleri	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ

İstihdam		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
istihdam edilenlerin , istihdam edilme biçimlerine göre dağılımı		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
istihdam edilenlerin sektörel dağılımı		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Kadınların işgücüne katılma oranı		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
İşsizlik oranı (Yaşa ve cinsiyete göre)		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Gelir – gelir dağılımı		
Gelir düzeylerinin yelpazesi		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
% 20'lik gelir gruplarının GSYİH'dan aldıkları pay		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Gini katsayısı		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Suç ve şiddet		
Bireysel şiddet suçlarına ilişkin polis istatistikleri (Saldırı, soygun cinayet vb)	Emniyet Müdürlüğü	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Hırsızlık (Otomobil hırsızlığı da içinde olmak üzere)	Emniyet Müdürlüğü	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Kültürel katılım		
Sinema salonu, tiyatro, konser salonu, spor salonu mevcudiyeti	BKSV-Kültür Müd.	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Sanat galerisi, müze ve sergi salonu sayısı, açılan sergi sayısı , müzeleri, galerileri ve sergi salonlarını ziyaret eden kişi sayısı		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Çevresel etmenler		
Hava kalitesi	ÇEVRE KORUMA DAİRE BŞK.	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
- Kirleticilerin ortalama ve pik değerleri - NO₂, CO, CO₂, O₃, SO₂, toz, siyah duman, kurşun - Morbidite, kirlenme ile ortaya çıkan solunum hastalıkları nedeniyle hastaneye yatma		
Su kalitesi	BUSKİ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Kimyasal ve biyolojik kirleticilerin düzeyleri		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Su kaynaklı salgın hastalıklar	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Su ve kanalizasyon hizmetleri		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Şehir su kaynağına ve kanalizasyona sahip evlerin oranı		
Gürültü kirliliği	ÇEVRE KORUMA DAİRE BŞK.	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Gürültünün izlenmesi (ortalama ve pik değerler)		
Kentin gürültü haritası		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Radyasyon seviyeleri	ÇEVRE KORUMA DAİRE BŞK.	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Açık alanlar		
Hektar başına kamuya açık alanlar	SAĞLIK İL MÜDÜRLÜĞÜ	
Vektörler		
Kemirgen, böcek vb. vektörlerle ilişkili bildirimler		
Gıda kalitesi		
Çevre hizmetlerinin rutin gıda kaynağı ve dağıtım merkezleri denetleme çalışmalarına ilişkin veriler		
Gıda zehirlenmesi ya da diğer gıda kaynaklı hastalıklar		

Veri	Veri kaynağı	Sorumlu kurum
SAĞLIK ETKİ DEĞERLENDİRMESİ		
Değiştirilemeyen etmenler		
Genetik yapı “Sağlık Durumu” açısından yerel, ulusal ve uluslar arası karşılaştırma	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Cinsiyet “Sağlık Durumu” açısından karşılaştırma	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Yaşlanma “Sağlık Durumu” açısından karşılaştırma (60+, 85+)	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Sosyal ve ekonomik etmenler		
Yoksulluk - günde 1 doların altında geliri olan nüfus ve sağlık durumlarının karşılaştırılması - günde 2 dolardan az geliri olan nüfus ve sağlık durumlarının karşılaştırılması	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Gelir dağılımı % 20’lik gelir gruplarının sağlık durumlarının karşılaştırılması		PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
İstihdam – iş özellikleri istihdam edilenlerin , istihdam edilme biçimlerine göre sağlık durumlarının karşılaştırılması	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Çocuk işçiliği çocuk işçilerin yaş, cinsiyet ve sektörel dağılımları	DİE	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Çevresel etmenler		
Hava kalitesi Hava kirleticileri düzeyi ile acil hastaların ve ölümlerin sayısındaki ilişki ve değişim	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Konutların özellikleri yapı, su, atık, yakıt özelliklerine göre konutlarda yaşayanların sağlık durumlarının değerlendirilmesi	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ
Su kalitesi - Ölçülen parametreler ve ölçüm sıklıklarının değerlendirilmesi - AB standartlarına uyum - Sağlık etkisinin değerlendirilmesi (Suyla bulaşan hast., sudan kaynaklanan hastalıklar vb)	BUSKİ GENEL MD.	PROJE KOORDİNATÖRLÜĞÜ

A background image showing two hands holding puzzle pieces, symbolizing teamwork and collaboration. The image is overlaid with a semi-transparent green filter.

BIRLIKTE ÇALIŞMAK

Birlikte Çalışmak

Bursa Büyükşehir Belediyesi 1999'da oluşturduğu ilk profilden bu yana profillerin hazırlanmasında birçok kurumla işbirliğinde bulunmuştur.

Özellikle birinci profilinde:

İl Sağlık Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, Bağ-kur İl Müdürlüğü, Sosyal Sigortalar İl Müdürlüğü, Emekli Sandığı İl Müdürlüğü, İl Özel İdare Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü, Osmangazi Belediyesi, Yıldırım Belediyesi, Nilüfer Belediyesi gibi harici kurumlarla, ve

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nde ise APK Daire Başkanlığı, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, Çevre Koruma Daire Başkanlığı, Ulaşım Daire Başkanlığı, Bursaray Proje Koordinatörlüğü, İmar İşleri Daire Başkanlığı, Fen İşleri Daire Başkanlığı, Yerel Gündem 21 Şube Müdürlüğü, BUSKİ Genel Müdürlüğü gibi dahili birimlerle birlikte çalışmıştır.

Birlikte Çalışmak

İnternetin gelişmesi ve özellikle TÜİK başta olmak üzere ulusal ve yerel kurumların verilerini internet üzerinden paylaşmaya başlamasıyla ve ayrıca belediyelerin bünyesinde çok çeşitli sektörlerde uzman ve kalifiye personelin artışıyla birlikte veri toplama alanında işbirliğine olan ihtiyaç azalmış, profillerin hazırlanması için belediye içerisinde know-how yeterli hale gelmeye başlamıştır.

Bunun yerine işbirlikleri daha çok Halk Sağlığı gibi alanlarda verilerin yorumlanması veya mahalle bazında suç istatistikleri gibi elde edilmesi zor verilerin elde edilmesi amaçlarıyla yapılmaktadır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan 2014 yılı Şehir Sağlık Profiline ş u kuruluşlardan destek alınmıştır:

Bursa Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü

Bursa Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Bursa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü

Bursa Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Bursa Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kent Estetiği Dairesi Başkanlığı

Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı

Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Turizm Dairesi Başkanlığı

Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı

Bursa Büyükşehir Belediyesi Emlak İstimlak Dairesi Başkanlığı

Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı

Bursa Kent Konseyi

BUSKİ Genel Müdürlüğü

BURULAŞ Genel Müdürlüğü

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

GÜNCELLEME

Profilinizi ne zaman güncellediniz?

- Bursa'nın ve Türkiye'den bir belediyenin hazırladığı ilk Şehir Sağlık Profili 1999 'da hazırlanmıştır. Güncellemeler 2003'te başlamıştır.
- 2005 profilinin ardından 2009, 2011 ve 2014 senelerinde Şehir sağlık profilleri güncellenmiştir veya değişen şart ve ihtiyaçlara uygun olarak farklı kapsamlarla yeniden hazırlanmıştır.
- Bursa Büyükşehir Belediyesi 3. Faz'da başlayan üyeliğinden bu yana 4 profil hazırlamıştır.

PROFİL HAZIRLAYACAKLARA ÖNERİLER

Profil hazırlayacaklara öneriler

- Yönetime doğru bilgiler sunarak desteklerini alın.
- Güçlü bir ekip oluşturun; farklı uzmanlıklara sahip kişilerin yer alması proje sırasında karşılaşılabileceğiniz sorunların üstesinden gelmenizi kolaylaştırır. Özellikle şehrinizde bir üniversite var ise işbirliği yapmanız geniş bir uzmanlık havuzuna erişiminizi kolaylaştırabilir.
- Diğer profil örneklerini inceleyin ve diğer örneklerdeki güçlü yönlerden yararlanmaya çalışın.
- Her profil aynı değildir; şehrinize özgü alanların profil içerisinde yer almasını sağlayın.
- Şehir sağlık profilinin çok farklı sektörleri kapsayan bir araç olduğunu unutmayın; profiliniz her sektörün yararlanabileceği bir araç olmalıdır.
- Veri toplama ve derleme zaman alan bir süreçtir; erken başlayın ve veri alacağınız kurumlarla yüz yüze görüşmeler yaparak çalışmalarınızı hızlandırın.
- Gelecekte güncellemelerin yapılması gerektiğini unutmayın, standartlaştıracağınız hesaplama yöntemleri ve yorumlar profilinizin bir sonrakiyle kıyaslanmasına yardımcı olur.
- Kararlı olun ve şehrinizin mevcut sağlık durumunun nesnel bir resmini çekerek çok yararlı bir iş yaptığınızı aklınızdan çıkarmayın.

TEŞEKKÜRLER

Nalan FİDAN, Yüksek Şehir Plancısı

Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma Kontrol Dairesi Başkanı

Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü

nalan.fidan@bursa.bel.tr

www.bursa.bel.tr